

29

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata. Subscriptions
Amerikoje ir užsienyje
metams — 1 year \$10.00
pusei metų — 6 months .. \$6.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for 2 weeks in August)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1946
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 2

"Keleivio" telefonas: 268.3071

SO. BOSTON, MASS., 1976 METU SAUSIO - JANUARY 13

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 25 centai

71-MIEJI METAI

Mirė Kinijos premjeras Ču En-lai

Jis išbuvo 50 metų Kinijos komunistų partijos viršūnėje ir 27 metus premjero pareigose. Pasaulis laiko jį talentingiausiu Kinijos politiku. Sovietų Sąjunga jo mirtį tik trumpai paminėjo, nors jos atstovas dalyvavo laidotuviuose.

Kinijos valdžia, 1949 m. iškilo į premjerus.

Kaip tarptautinio masto diplomatas jis išgarsėjo 1954 m. Ženevos konferencijoje, baigusis Pirmajam Indokinijos karui.

Sakoma, kad tik Ču En-lai diplomatinio talento dėka 1969 m. Kinija išvengė Sovietų Sąjungos puolimo ir 1971 m. užmezgė po Čiang Kai-šeko pralaimėjimo ir Korėjos karo visiškai nutrukusių santykius su JAV. Tuo būdu jis sudarė galimybę ir Kinijai, ir Amerikai laisviau manevruoti prieš Sovietų Sąjungos grėsmę. Dėl to nuopelną ir Ču En-lai mirties Jungtinėse Valstijose buvo išgirta su dideliu dėmesiu ir ateities rūpesčiu.

Reikia pabrėžti, kad Ču En-lai gerai permatė sovietinio imperializmo kėslus ir ne kartą yra įspėjęs JAV atsakingus politikus.

The New York Times bendradarbiui C. L. Sulzbergeriui jis yra kartą pasakęs:

"Sovietų Sąjunga siekia ekspansijos ne tik Rytų Europoje, bet taip pat Vakarų Europoje, Kinijoje ir visur kitur Azijoje... Nuo Chruščiovo ligi Brežnevo sovietai siekia ekspansijos užsienyje ir vykdo fašizmo vidaus politiką. Rusija niekad nesiliaus siuntusi visur savo šnipus, agentus ir teroristus..."

Ču En-lai mirties progą prez. Fordas pareiškė, kad "jis buvęs įsidėmėtiną valdą, kuris paliko savo pėdsakus ne tik moderniosios Kinijos istorijoje, bet ir pasaulio scenoje". Panašiai ji vertina ir Vakarų Europos politiniai vadai ir net Afrikos tautelių vyriausybės.

Deja, ir komunistas Ču En-lai buvo negailestingas savo priešams ir, be kitų egzekucijų, keturis žmones pats liepė gyvus užkasti į žemę...

Manoma, kad jo vieton būs pakeltas Teng Hsiao-pink, buvęs premjero pavaduotojas.

Po Franco mirties Ispanijoje buvo susilaukta šio tautos atlydžio, bet su tuo prasidėjo ir streikai. Madrid de sustreikavo susiėmimo tarnautojai, ir prasidėjo demonstracijos. Bet valdžia vėl ėmė spausiti ir suėmė 20 darbininkų vadų ir ašarinėmis dujomis išvaikė apie 5.000 demonstrantų.

Po kompozitoriaus Vlado Jakubėno pagerbimo New Yorko Kultūros Židinyje 1975 m. gruodžio 13 dieną. Iš kairės į dešinę: Elena Kačinskienė, kom. p. Jeronimas Kačinskas, skaitęs Vlado Jakubėno kūrybos įvertinimą, kom. Vladas Jakubėnas, pagerbimo sumanytojas ir įvykdytojas dr. Jonas Lenkaitis ir O. Jakubėnienė, tą dieną šventusi savo gimtadienį.

Atsistatydino italų Ču En-lai — jau tik vyriausybė pelenai

Krikščionių demokratų premjero Aldo Moro koalicinė vyriausybė, jau 32-ji po Antrojo pas. karo, vasario 7 d. atsistatydino, Socialistų partijai parlamente atšaukus savo paramą. Italų vyriausybės krizė sutampa su italų komunistų pastangomis dalyvauti krašto valdyme. Socialistai, trečia didžioji italų partija, savą paramą ašaukus dėl to, kad Moro vyriausybė ignoravusi ju sumanymus krašto ekonominiams negerovėms taisyti.

Italijos prezidentas G. Leone paprašė premjerą Moro, kad jo ministrų kabinetas eitų savo pareigas, kol bus sudaryta nauja vyriausybė. Washingtono autoritetinigi šaltiniai skelbia, kad Italijos vyriausybės krizė sukėlė išaiškėjusi CIA finansinė parama, kuri buvo teikiama Italijos krikščionims demokratams ir Demokratų socialistų partijai (tai kiti socialistai — ne Italijos socialistų partija).

Abi minėtos italų partijos Washingtono spaudoje žinią tučtuojau paneigė, ir toms spaudoje reikiavimais prez. Fordas labai pasipiktino. Suridaro įpūdis, kad JAV veikia jėgos, kurios stengiasi Italijos vyriausybę įkelti komunistus, tariamai nepriklausomus Maskvai.

Nixono įrašai teks

JAV vyriausybei

Specialus trijų teisėjų apeliacinis teismas sausio 7 d. nusprendė, kad buv. JAV prezidento Nixono įrašai magnetofono juostas ir milijonas kitų jo dokumentų turi priklausyti valstybei, o ne jam, kaip pirmiau būdavo.

Siūlo Kissingeriui atsistatydinti

Gautomis žiniomis iš JAV Atstovų Rūmų kongresmanas Edwardas J. Derwinskis (R. III.) sausio 5 d. p. iūle Valst. departamento sekretoriui dr. H. Kissingeriui atsistatydinti, nes jis jau esąs praradęs Kongreso ir Amerikos visuomenės pasitikėjimą.

"Is kvirus Sinajaus sutartį," kalbėjo E. J. Derwinskis, "dr. H. Kissingeris mažą teparodė sėkmingumo kaip valst. sekretorius. Nėra pažangos Kipro salos byloje, jis nepajėgė efektyviai bendradarbiauti su Kongresu Angolos klausimu, jis neturi laiko Lotynų Amerikai, užga skepticizmas dėl jo organizuojamos detentės su Sovietų Sąjunga".

Laikas gal netrukus parodys, kiek kongresmano E. J. Derwinskio kritika turi reikšmingą pagrindo.

Nesutaria Afrikos konferencijoje

Etiopijos sostinėje Adis Abeboje vyksta Afrikos Tautų Sąjungos konferencija Angolos klausimui išspręsti. Kol kas jokio bendro nutarimo nepasiektas, nes vienos Afrikos valstybės palaiko sovietų remiamą Angolos frontą ir jo sudarytą valdžią, o kitos reikalauja, kad visos svetimos karinės pajėgos, taigi ir sovietų bei

Kubos, pasitrauktų iš Angolos ir būtų sudaryta koalicinė kelių srovių vyriausybė. Sovietai žodžiu irgi remia reikalavimą visiems kitiems atšaukti savo paramą, bet patys ir ten kariaujantieji kubiečiai trauktis nemanoma, nes, esą, jie yra pakviesti teisėtoms Angolos vyriausybės...

Reagan stoja į kovą prieš Fordą

New Hampshire — pirminių prezidentinių rinkimų išbandymo valstija. Buvęs Kalifornijos gubernatorius Reagan savo rinkiminę laimę N.H. jau pradėjo organizuoti. Sausio 5 d. kalbėdamas: Moultonborough, N. H., maždaug 300 miestelio gyventojų, stipriai pasisakė prieš komunistų pastangas Angoloje.

Braška Europos komunistų vienydė

Vakarų Europos komunistai nenori paklusti Maskvai ir formuoja savo politinę liniją, artimesnę demokratijai. Bet gal tai yra tik komunistų taktikos klausimas, nekeičias jų ideologinių principų.

Vakarų spauda pastebi, kad kad komunistų partijų Europos blokas pradeda brūkėti ir skaldytis. Tokias išvadas daro ir specialus pranešimas iš Paryžiaus, įdėtas sausio 4 d. The New York Times dienraštyje.

Ten rašoma, kad maždaug prieš du mėnesius Prancūzijos ir Italijos komunistų partijų lyderiai George Marchais ir Enrico Berlinguer pa irė susitarimą atsipalaiduoti nuo Kremiaus įtakos. Viena ir kita partija pasisakė už demokratinius principus.

Be to, neseniai Vakaruose pradėta demonstruoti filmas, rodantis Sovietų Sąjungos koncentracijos stovyklą okupuotoje Latvijoje, sovietų piktas reagavimas į ju disidentų pasitarimus su Europos komunistų partijomis, nesantaika su Kinija, Portugalijos prososietinės komunistų partijos nepasisekimai — dar labiau paskatinę Prancūzijos komunistų partiją atsiribėti nuo Maskvos.

Prancūzijos komunistų partija nustojo pinigais remti prososietines Graikijos ir Ispanijos komunistų partijas. Dabar dedamos pastangos išaukti Europos antisovietinių komunistų partijų konferenciją, kurioje dalyvautų Prancūzijos, Italijos, Jugoslavijos ir Rumunijos komunistų partijos.

Aiškinama, kad sovietų vidaus griežtai policinė santvarka ir imperialistinė rusiška užsienio politika, kurios brutalumą regį pasaulio akys, nepaprastai kenkia Vakarų Europos komunistų partijoms, kurios tikisi patekti į valdžią ne revoliucijos keliu, o legaliu demokratiniu būdu. Šiuo metu labai arti to tikslo yra Italijos komunistų partija.

Aišku, tai nereikia, kad komunistai išsivadėtų savo principu ir keistų ideologiją. Labiau tikėtina, kad tai yra politinės taktikos manevras.

Moterys negali būti kunigais

Amerikoje buvo kyla net dvasiškių tampe sąjūdis, kad ir moterys turėtų būti įvengtinamos į kunigus. Kelios tokios ir buvo pradėjusios eiti kunigo pareigas. Dabar vyskupas papieikė kun. A. Wendt už jo leistą praktiką.

Sovietų šnipai ir NATO

Tik dabar iškyla viešumon sovietinių KGB agentų veikla, kuri 1967 m. vos nesugriovė NATO saugumo sistemos.

Tais metais sovietų šnipai Vokietijoje pavogė Sidevinder raketą su visais jos preciziniais instrumentais ir per Kopenhagą, kaip prekių pavyzdžius, išsiuntė į Rusiją.

Tą pavojingą darbą atliko du vokiečiai — lakonas W. D. Knoppe ir architektas Ramminger.

Kaip įprasta tokioje veikloje, KGB agentai varėto seką, pinigų: ir "šaltą kraują".

Aišku, kad NATO aplinkoj ir dabar sovietinių šnipų nestinga.

Lebanone karas liepsnoja

Apie 5.000 Palestinos sukilėlių sausio 11 d. pradėjo vežtis į Beiruto priemiesčio pabėgėlių stovyklą, kurią laiko apsupę krikščionių daliniai, remiami Lebanono vyriausybės.

Kautynėse per naktį žuvo 60 vyrų, 78 sužeisti.

Jau 9 mėnesius trukęs neramumai pavirto į tikrą krikščionių ir musulmonų karą, kuris Lebanonui jau atėmė apie 8.000 gyvybių.

Bombos J. Tautų rusyje

Sausio 12 d. Jungtinėse Tautose prasidėjo Viduriniųjų Rytų problemoms apšvarstyti posėdžiai. Juose nagrinėjamas Izraelio ir jo kaimynų konfliktas, bet Izraelis tą konferenciją boikotuoja, nes joje dalyvauja ir Palestinos arabų atstovai.

Prieš prasidedant posėdžiams, policija, nudaugniai patikrinusi Jungtinių Tautų rūmus, rūsėje rado kelias bombas, kurios turėjo sprogti posėdžių metu.

Kaltininkų kol kas nerasta, nors galima ir nujausti, kieno tai darbas.

„Naujoji era“

„Naujoji era“ šiandien yra vis dažniau JAV spaudoje, televizijoje ir radijuje girdimas vardas, nors tariamas ir su pašaipa. Ir jis nėra skirtas pažymėti kokiam nors istorijos laikotarpiui nuo Amerikos atradimo, nuo atomo suskaidymo ar nuo astronautų pirmojo žingsnio mėnulyje. Tai, sakoma, esanti naujos mąstymo linijos, naujo turinio senų sąvokų ir naujos moralės pradžia.

Pagal JAV „naujosios eros“ sampratą, žudikai tėra arba idealistai, arba ligoniai, vagys — vargšai, žagintojai — kovotojai prieš persenusias šeimynines tradicijas, homoseksualistai — su aiškiais genialumo žymėmis piliečiai, verti išskirtinių teisių ir pagarbos....

„Naujoji era“ užgria ir kolektyvinės šeimos, kurios visų vyrų yra visos žmonos, visų žmonių — visi vyrai, o vaikai — bendri... Tokia šeima netgi esanti pati natūraliausia, nes to pat principo laikosi kiaulių, avių ir raguočių bendruomenės...

Tad netenka labai stebėtis, jeigu „naujosios eros“ reiškiniai ypač išryškėja ir JAV politikoje.

Štai, Vietnamo karo metu įvairiuose miestuose ir net prie pat Baltųjų Rūmų didžiulės minios, ir su vienu kitu kongresmanu ar senatorium priešakyje, atvirai demonstravo, iškelę priešą vėliavas ir chorą kartodamos prieš šūkius, nukreiptus prieš Ameriką. Ar kada Antrojo pasaulinio karo metu demonstravo čia taip vokiečiai naciai ir japonai, JAV vyriausybei plevėsuodami po nosim savo hakenkroicais ir saulėmis? Ne. Tada dar nebuvo „naujosios eros“.

„Naujoji era“ dabar ginkluotame ar diplomatiniam susirėmime su priešų reikalauja „absoliutinio dorovingumo“. Kaip Indijoje, kur religija draudžia mušti miegantį tigra ir įpareigoja būtinai jį pažadinti, nors jis pabudęs tave ir papiautų.

Dėl to reikia tikėti priešų „gera valia“.

Reikia vengti jį užrūstinti.

Konflikte neleidina naudotis jokiais savo slaptosios žvalgybos patarnavimais, nors priešų šnipai sėdėtų Kongreso ar Baltųjų Rūmų minkštuose foteliuose.

O dar geriau, — aplamai vengti bet kokio konflikto su bet kokių komunistiniu imperialistu ir pasitraukti jam iš kelio, tikint, kad, tokį mandagumą regėdamas, jis toliau neis.

Tokios „naujosios eros“ JAV politiko geras pavyzdys yra ir šiandieninė Angola, kur vėl garsiai linksnuojame žodžius: taika, nesiskisimas, laisvas apsisprendimas, nepriklausomybė... Gražu! Tik šia proga nepatogu cituoti sovietų officiozo Izvestijos žodžius, kur kiek kitaip nusiekama:

„Antikolonialinė revoliucija Angoloje nepasibaigs su nepriklausomybės laimėjimu.“

„Sovietų intervencija yra labai svarbus Sovietų Sąjungos užsienio politikos principas...“

„Ir detentė nėra dabartinės padėties pasaulyje užsąlymas...“

„Kodėl gi mes turėtume sustabdyti savo intervenciją Angoloje tik Kissingeriui patenkinti? Juk tuo būdu mes tikriausiai įžeistume JAV kongresą...“

Bet nesvarbu, „Naujojo eroj“ ir šios sovietų pastabos ir pašaipos bus užimerkus prarytos.

Tik nevadinkite šios „naujosios eros“ JAV 200 metų sukakties proga moraliniu nuosmūkiu, visuomenės suglebimu, laisvės principų laidojimu ar tiesiai baime dėl savo kūnės ir sotaus pilvo! Tai būtų nepaprastas įžeidimas.

SOCIALDEMOKRATAI LEIS ŽURNALĄ

Rusai socialdemokratai, kurie dalyvavo dar prieš keiserius metus pogrindžio veikloje Sov. Sąjungoje, dabar, atsėdūrę Vakarų pasaulyje, ruošiasi sudaryti grupę ir pradėti leisti savo žurnalą. Kaip vienas iš organizatorių yra pa-akes, žurnalas savo vardu ir turiniu bus panašus į emigracijoje leistą „Socialistiškąjį Vestnik“, bet bus spausdinamas Londone.

Po edyje dalyvaus Rytų ir Vakarų Europos socialistų partijų atstovai.

SOC. INTERNACIONALO KOMISIJOS POSĖDIS

Socialistų Internacionalo Rytų Europos klausimams

irti komisijos posėdis įvyks sausio 18 d. Londone.

Darbotvarkėje: Br. Kalnino pranešimas apie padėtį Rytų Europos kraštuose po Helsinkio konferencijos. Alvar Alsterdal (Švedija) — apie dabininkų opoziciją Rytų Europoje, Vilem Bernard — Socialistai tarp sovietų disidentų egzilėje. Į pranešimai apie pastarųjų dienų įvykius Rytų Europos kraštuose.

Lietuvių tautos valia ir valstybinė sąmonė nėra pralaužta, lietuvių patriotizmas gilus ir nemalgalėtas.

Dr St. Bačkis

Komp. Vlado Jakubėno pagerbimas

Komp. Vlado Jakubėnas

Praėjusių metų gruodžio 13 d. Vaidganto vardo kultūros klubas, ypač didelėmis dr. Jono Lenkaitio pastangomis, surengė žinomo ir nusipelnusio mūsų komp. Vlado Jakubėno pagerbimą. Renginio programą sudarė trys dalys: bostoniečio kompozitoriaus Jeronimo Kačinskio paskaita apie kompozitoriaus Vlado Jakubėno kūrybą, paties „kaltininko“ paskaita apie lietuvių muzikos raidą ir V. Jakubėno kūrinių koncertas, kurį atliko pianistė Aldona Kepalaitė, smuikininė Elena Kurevičiūtė, dainininkė Irena Stankūnaitė ir čelisinė Judy Shiffers. Parengimo mercenatas — dr. Jonas Lenkaitis.

Komp. Jer. Kačinskas, be kita ko, taip apibūdino savo bičiulio V. Jakubėno darbus:

Komp. Jeronimas Kačinskas

V. Jakubėnas muziką pradėjo nuodugniai studijuoti ankstyboj jaunystėj. Pirmas jo rimtas susitikimas su kompozicijos menu įvyko Rygoje pas žymų to laiko latvių kompozitorių J. Vitolį. Rygos konservatorijoje, matomai, pūtė vėjas, vėjas negu Kaune. Jakubėnas parsivežė iš ten gana turtingą žinių bagažą ir naujesnės kompozicinės technikos. Spėju, kad nemažai įtakos jam padarė fortebijono studijos, kuriose daugiau teko pažinti Skriabino, Debussy ir kitų panašių kompozitorių kūrybą. Tai jį paskatino išsilaivinti iš tradicinės kompozicijos rėmų, kuri Kaune dar giliai buvo įsišaknijusi. Naujais „kaltininkais“ tapo Kelpas, Brazilas ir kiti lietuvių, senesnės kartos kompozitorių, asmenys.

1928 m. baigęs Rygos konservatoriją Laisvo Meno mokyklai, V. Jakubėnas įvyko į Berlyną. Ten gilino kompozicijos studijas Ber-

lyno Muzikos Akademijoje pas Schrekerį. Berlyne atsivėrė jam žymiai platesni kūrybos horizontai. Tuo metu ten rezidavo didysis muzikos novatorius Schoenbergas, dvilikos tonų sistemos kompozitorius ir teoretikas, darė didelės įtakos jaunesniajai vokiečių ir kitų Europos tautų muzikų kartai.

Tačiau Jakubėnas nelabai pasiukė į galvotrūkiškas besiveržiančias, naujų kelių beiškančias dvidešimtojo amžiaus modernizmo bangas. Vieno mudviejų pasikalbėjimo metu Vladas pasisakė apsisprendęs neperžengti moderniojo tonalumo ribos ir kad atonalumas jo nežavi. Jo kūryba, dvidešimtojo amžiaus santykiu matuojant, pasuko moderuotos harmonijos ir melodijos vartojimo kryptimi, susidomėjimu melodinėmis tonacijomis ir lietuvių liaudies kūryba. Tik nežymūs pėdsakai liko iš Berlyno mokyklos vėsnėje Jakubėno kūryboje. Nuo to laiko jis mažai pasikeitė, tačiau sėkmingai stabilizavo ir išvystė savo stilių. Jo muzika, kaip ir kitu neeilinio masto kompozitorių, nesunku atpažinti ir charakterizuoti.

Išgyvenęs taip vadinamą „jaunų“ es susizavėjimo laikotarpį, grįžęs iš Berlyno į Lietuvą, Jakubėnas pradėjo rimtai bręsti kūryboje. Nepriklausomybės laikotarpis atžymėtas jo dideliais simfoniniais kūrinių — II-ja ir III-ja simfonija, „Luita“ „Misko šventė“ ir daugeliu solo ir choro dainų. Be to, jis, susidomėjęs liaudies muzika, pradėjo įvesti liaudies melodijas į savo instrumentinius veikalus, kartu sėkmingai pavartodamas lietuvių liaudies būdingus elementus. Tame laikotarpy Jakubėnas pilnai atrado save, subrandinęs savo individualų stilių harmonijoje ir melodijoje. Pridėjus jo didelius sugebėjimus instrumentacijoje, lietuvių kompozitorių šeima susilaukė stambiaus kalibro kūrėjo, kuris paliko reikmingus pėdsakus tolimesnei lietuvių imfoninės muzikos plėtoje.

Darant Jakubėno muzikos bendrą apibūdinimą, galima suklysti, nes ji dažnai įvairuoja priemonių, nuotaikų ir stiliaus atžvilgiu. Man bent atrodo, kad tai moderuota mūsų amžiaus antrojo ir trečiojo dešimtmečio stilių ir formų dalina sintezė. Tačiau pagrindinė kryptis neoklasinė su stipriai išskeltu lietuvių liaudies tonacijų elementu. Tas faktas sutapdina Jakubėną su kita jo amžininkais Banaičiu, Gruodžiu, be abejo, kitu kitu būdu. Tie asmenys, pridėjus dar Stasį Šimkų, pradėjo naują lietuvių muzikos atgimimo era tautiniame ženklu. Tik Jakubėnas gal daugiau liko vakarietiškas kontakte su europiniu impresionizmu ir neoklasizmu, sintetiškai tas kryptis jungdamas savo kūryboje.

Jakubėną reikia vertinti daugiau ne kaip muzikos novatorių, bet kaip menininką, gabią stabilizavusį

M. K. Čiurlionio literatūriniai darbai

PETR. TARULIS

(Tęsinys)

Toliau jis mato nuostabų dalyką, — nuo dangaus iki žemės tarytum viena milžiniška siena. Ten užrašas „kaino dydžio raidėmis — Žemės planetos žemėlapis... Vanduo, pusrutuliai atrodo tušti, tik kažkur taškėlis... lyg kokios salelės ženklas...“ Čia matome autoriaus pastangas nugalėti jį apėmusį beviltiškumą:

„Tai dar yra žemė, yra salelė. Ei, jėgų atsirado milionių... Liūts šnioktė, kaip ir pirma. Bet žemėlapis ėmė augti. Pasaulis atrodė kaip viena didžiulė gedulo arfa. Visos stygos virpa, skamba, skundžiasi, dejuoja. Nedaug, ilgesio ir liūdesio chaosas.“

Autorius, atgaivindamas nuotaikas, dabar pasidaro sarkastiškas:

„Tuštumos, apatijos, sunkumo chaosas. Truputį niekingų, truputį melagingų smulkmenų chaosas. Baisus, pilkas chaosas“.

Bet vienišumo jausmas neapleidžia poeto, jis kalba, kad „labai bijodamas skverbėsi pro arfos stygas... Sken-duoliai skambina ta arfa, maniau sau... drebėjau visu kūnu ir bridau per tą didžiulę viso pasaulio dejonų, triukšmo, verksmų ir staigumo liūtį...“

Bet greitai gyvosios jėgos ima viršų. Jis jau mato, kad vietoje debesėlio pradeda ryškėti „lyg kalnas“.

„Jau aiškiai jo silueta įžiūriu, jau net matau, kad jis apaugęs mišku. Eglynas. Girdžiu tų eglių ošimą... kelias tie us į viršūnę. Tamsu miške, kelias sunkus, status, slidus, jau arti viršūnės. Pati viršukalnė neapaugus mišku. Jau arti, jau atėjau, deja...“

Tokiu būdu optimistine gaida baigiamas šis šiuurplingas vaizdas, kokių greičiausiai nesurastume visoje mūsų raštijoje.

O visą šią trumpą Čiurlionio literatūrinių darbų apžvalgą baigsime vienu poetiškiausiu jo sukurtu vaizdu:

„...Ir buvo tokia naktis, kai mes pasprukome nuo jos į pačią Araratą viršūnę. Taip mums gera buvo, prisimeni, spindesys akimo, svaigino, vitėjo mūsų jėgas. Tada aš raskiau pusiau prisalusius lašus, o Tu juos mėtai į žemę žmonėms. Tačiau tie deimantai sustodavo ore, mirkdėdami, keisdami savo spalvas. Dangumi pasklido švelnus spindesys ir lengvai nušvietė žemę. Ir kai mes nusileidome pakalnėn, aplinkui girdėjome žavintį šlamesį, o dangus buvo nusėtas žvaigždžių...“

Eglės svyravo apsvaigusios ir, rodos, tyliai kužda: žiūrėkit, žiūrėkit, stebuklai dedasi danguje, o šaltinis sulaukęs kvapą, tyliai žengdamas akmenėliais, bėgo skubėję susirūpinę, kad tik greičiau išspruktų iš tamsaus miško, kad tik suspėtų pamatyti kažkur atvirame lauke tuos stebuklus, apie kuriuos miške pasklido žinia. Ir žemė džiaugėsi tyloje, o mes grįžome tada su Tavim, Mažytė...“

Čiurlionio literatūriniai darbai vertingi savo išraiškingumu jėga ir sudaro nedalomą jo plačios kūrybos dalį. O taip pat jie atskleidžia jo dvasinius polinkius bei jo asmens gėmėse subrūdusias kilnias mintis. Jo raštai lygiai pagelbsti mums geriau pažinti jo tapybą bei muziką. Tik labai gaila, kad tų savo raštų Čiurlionis tiek mažai mums paliko.

savo stilių, formą ir garso konstrukciją. Jo ilgų metų kūrybinis darbas yra didžiulis ir neišdildomas įnašas į mūsų kultūrinį gyvenimą. Gaila, kad nepalankios išėjimo sąlygos ir nestipri sveikata prilaikė jo kūrybinį potencialą.

Taip apibūdina komp. V. Jakubėną ir jo kūrybą Jer. Kačinskas.

IZRAELIO BIUDŽETO PERTEKLIUS?

Kai kurie JAV laikraščiai paskelbė, kad CIA tariamai sužinojo, jog iš \$2.3 milijonų, kuriuos Amerika duoda Izraeliui kaip paramą, Izraelis turėsias \$500 milijonų perteklių. Valst. sekretorius

JEIGU DAR NETURITE, TUOJAU ĮSIGYKITE!

BALYS SRUOGA MŪSŲ ATSIMINIMUOSE

Knygoje yra daug iliustracijų, ji gražiai dailininko apipavidalinta, kietų viršelių, 552 psl. Kaina \$10. Labai tinka ir dovanoms. Ją galima gauti ir Keleivio administracijoje.

Rašytojas, literatūros kritikas dr. Jonas Grinius apie ją taip rašo:

„Viena gražiausių ir įdomiausių knygų tarp pernai ir šiemet pasirodžiusių lietuvių leidinių tremtyje tikriausiai yra „Balys Sruga mūsų atsiminimuose“.

NAUJIENA

Nesenai išėjo iš spaudo Janinos Narūnės knyga VAIKYSTĖ. Rašytoja aprašo savo saulėtą vaikystės

dienas. Knyga 164 psl. Kaina \$5.00. Galima gauti pas visus lietuviškos spaudo platintojus ir taip pat Keleivyje.

Geri žodynai

Anglų-lietuvių kalbų žodynas, V. Beravys, nauja laida, apie 20,000 žodžių, 590 psl., kaina \$8.90.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Slapoberskis, apie 27,000 žodžių 511 psl., kaina \$8.00.

APIRŲ BICIMAS

knyga

EROKO IR VOKIJS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikimo teroro sistema, jos vergų stovyklos, kurie kentėjo ir žuvo mūsų broliai seserys, žmonės ir draugai. Knygos kaina — 15 centai.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskas, 273 psl. kaina \$3. NEPRIKLAUSOMA LIETUVA ATSTATANT. Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina \$5.

Okupuotoje Lietuvoje

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

DARBO STOVYKLA

Sovietinės priverčiamųjų darbų stovykla buvo parodyta televizijoje. Tai įvyko 1975 m. gruodžio 16 d. NBC 4-me kanale, New Yorke, 7 val. vakaro. Pranešėjas John Chancellor, pradėdamas vakarines žinias, paminėjo, kad bus parodyta sovietinė koncentracijos stovykla Sovietų Latvijoje. Programos pabaigoj ekrane pasirodė retas miškas, senas namas, spygliuotos vielos ir užrašai Riga 1974. Išėjo būrys — gal per šimtą — tamsiai apsirengusių žmonių. Juos supo šautuvais ginkluoti kareiviai ir jų vedami šunys. (ELTA)

Neįsileidžia ir nekaltiausių leidinių

Jau net keletas keleivio skaitytojų pasiskundė, kad sovietinė rusų cenzūra į Lietuvą neįleidžia net pačių nekaltiausių leidinių. Pvz., Amerikoje neseniai buvo išleista gausiai paveiksluota knyga vaikams, kurioje lietuvių ir anglų kalbomis aiškinamas paveikslėlių turinys — vežimas, kėdė, namas, karvė, arklys, lazda ir pan. Rodos, kas leidinyje galėtų būti dar nekaltėnis? Deja, okupanto cenzorių būkaprotiškumas ir nežmoniškas kumas net ir tokių knygečių neįleidžia adresatams išeikyti. Tai šitaip "kleisti" Helsinkio atlydžio dvia...

Kamerinio orkestro sukaktis

Lietuvos filharmonijos kamerinis orkestras, vadovaujamas Sauliaus Sondeckio, praėjusių metų pabaigoj atšventė savo veiklos 15 metų sukaktį. Kamerinis orkestras savo darbais ir išstobulintu muzikavimu yra susilaukęs gražių vertinimų bei populiarumo ir toli už Lietuvos ribų. Gruodžio 21 d. Vilniuje buvo surengtas 1000-tasis šio orkestro koncertas. Sukakties proga Filharmonijos patalpose buvo surengta Kamerinio orkestro veiklos paroda — foto nuotraukos, afišos, spaudos atsiliepimai, patraukliai atspindėję orkestro darbus.

Netvarka butų valdyboj

Literatūros ir Meno redakcija, pasidžiaugusi gėlių, baldų ir butų puošimo paroda, surengta Vilniuje, toje pačioje skilty atsigrįžta į Butų valdybą, kuri neseniai buvo perorganizuota ir dabar vadinama Butų fondo eksploataavimo tarnyba (!). Reformą esą padiktavęs pats gyvenimas, ir gyvenimas parodytas jos naudingumą. O toliau savaitraštis taip rašo:

"Tik viena detalė labai jau primena buvusią namų valdybą — tai aplinkos netvarkingumas. Kokiu reikala čia beužsuktum, nori kuo greičiau sprukti. Nežinia kada dažytos grindys, apšepę stalai, vienas kitas trafaretinis skelbimėlis, plakatis. Tur būt aišku, kaip tokia aplinka veikia interesantą. O juk kiekvienas nori čia pasijusti laukiamas"

Bandoma Kauno elektrinė

1975 m. gruodžio 24 d. pradėta bandyti Kauno termofikacinė elektrinė. Ji nebus tokia galinga, kaip Elektrėnų jėgainė, tačiau ji esanti labai reikalinga augančiam Kaunui. Skelbiama, kad naujoji elektros energijos gamykla pradėsianti veikti šių metų pradžioje.

"Nusipelnę" žurnalistai

Aukšč. Tarybos prezidiumo įsakymu nusipelnusių žurnalistų garbės vardais apdovanoti Br. Mindaugas Barysas, Albertas Laurinčiukas ir Aldona Smigelskienė, o garbės raštais apdovanoti Tiesos bendradarbiai A. Lapėnas, I. Litvinaitė, J. D. Meškauskas ir A. Stasiukaitis.

KATĖS IR PELĖS ŽAIDIMAS

Tokiu pavadinimu Daily Telegraph išdėjo vedamąjį, kuriame rašoma apie pasaulinio garso sovietų mokslininką, elektrochemiką, dr. B. Levicą. Jis yra vienas iš iškilniųjų sovietinių mokslininkų, kuris pats pasiprašė leidimo emigruoti. Toks leidimas jam buvo pažadėtas 1975 m. gale. Dabar KGB pranešė, kad įvykęs "nusišipratimas" ir jo prašymas esąs atmetamas.

Paipiktinę laikraštis rašo, kad "melas yra charakteringa sovietinė priemonė pažadams atsausti".

Vakarių mokslininkai dėjo daug pastangų dr. B. Levicui išgauti. Sovietai, bijodami neigiamos propagandos prieš Sovietų Mokslo Akademijos 250 metų sukakties minėjimą, prižadėjo jį išleisti, bet minėjimui praėjus, leidimą atšaukė.

Daily Telegraph rašo, kad dažnai pasitaiko, jog bendruomenės atiduoda pirmenybę valstybei, o ne žmogui. Tačiau tai daroma tada, kai valstybė nori apsaugoti, o ne pažeisti žmogaus teises. Viena iš tokių teisių esanti emigracija. Valstybės reikalavimas žiūrėti, kad jai priklausantys žmonės būtų nepažeisti ir jais galėtų laisvai valia pasirinkti, kur nori gyventi.

"E.L."

L. I. PLIUSČAS I VAKARUS

Žinomas ukrainiečių disidentas matematikas Leonidas I. Plusčas, dar tebelaike KGB psichiatrinėje ligoninėje, gavo leidimą su žmona išvykti iš Sovietų Sąjungos į Vakarus.

Sausio 1 d. buvo žinoma, kad išvykimui jiems duota tik 10 dienų.

L. I. Plusčo išlaisvinimo rūpinosi Amerikos ir Europos matematikų organizacijos. Atrodo, kad ukrainiečių laisvės kovotojui nebus leista net namų ir šeimos aplankyti: jį bus traukinu išvežtas tiesiog iš ligoninės. Spėjama, kad L. I. Plusčas su žmona apsigyvens Kanadoje ar JAV.

Dar vienas kaltinimas

Tarptautinė amnestijos organizacija "Amnesty International", kurios centras yra Londone, šiomis dienomis paskelbė pranešimą, kurį plačiai aprašė visi didieji anglų laikraščiai. Pranešime - ataskaitoje kalbama apie sovietų kalėjimus ir darbo stovyklas ir kaip Sov. Sąjungoje yra laužomi įstatymai bei tarptautiniai įsipareigojimai, liečią suimtuosius. Pati ataskaita yra kuopėta 150 pusl. knygelėje, kuri yra išleista anglų, olandų, prancūzų ir švedų kalbomis. Angliškai ji pavadinta "Prisoners of Conscience in the USSR, their treatment and conditions".

Prieš spausdinant tą ataskaitą, ji buvo pasiųsta į Maskvą Sovietų teisininkų sąjungos pirm. Smirnovui, kurio stožieviskas atsakymas yra įterptas knygelėje.

Kas yra Amnesty International?

Amnesty International buvo įsteigta 1961 metais. Jo tikslas — daboti, kad Pasaulinė Žmogaus Teisių Deklaracija būtų įgyvendinta visame pasaulyje. Siekdama to tikslo, ši organizacija deda pastangas visuose kraštuose išlaisvinti politinius kalinius ir teikti jiems bei jų šeimoms pagalbą. Ji taip pat kovoja prieš mirties bausmę, kankinimus ir nežmoniškas elgesį su suimtaisiais ar tais, kurie yra persekiojami dėl jų įsitikinimų, tautybės ar kalbos, su sąlyga, kad šie pastarieji nenaudojo smurto priemonių.

Amnesty International yra nepolitinė, nepartinė ir ne valdžios organizacija. Bet ji turi patariamąjį statusą JTO, Unesco ir Europos Taryboje. Jos veikla yra finansuojama per skyrius, kurie yra įsteigti 31 valstybėje, ir iš nario mokesčio. Surenkamo iš 70 tūkstančių narių, gyvenančių 65 kraštuose.

Amnesty International siūnčia delegacijas į tuos kraštus, kur esama suimtųjų dėl sąžinės laisvės suvaržymo, ir kreipiasi į tų kraštų vyriausybes bei dalyvauja teismo procesuose, kur tik įmanoma.

Organizacijos pirmininku yra Dirk Boerner (Vokietija), o gen. sekretorium — Martin Ennals (D. Britanija). Patronais yra pasaulinio garso asmenybės, kaip Canterbury arkivyskupas, Žmogaus Teisių Tarptautinės Lygos pirm. Rogers Baldwin, prof. Salvador de Madariaga, Yehudi Menuhin ir kt.

Šalia tiesioginės intervencijos dėl suimtųjų, Amnesty International taip pat skleidžia informaciją apie Žmogaus Teisių Deklaracijos nuostatų laužymą kai kuriuose kraštuose. Kaip pavyzdį galima nurodyti aukščiau minėtą knygelę ir visą eilę kitų, išleistų anksčiau. Be to, A.I. leidžia Žmogaus Teisių Sąjūdžio Sov. Sąjungoje "samizdat" leidinio "Chronika Tekuščių Sobotij" vertimą į anglų kalbą: "A Chronicle of Current Events".

Tas rusų pagrindinio leidinys pradėjo eiti 1968 metais. Nuo 1971 m. Amnesty International leidžia jo vertimą į anglų kalbą (nuo Nr. 16) žurnalo pavidalo. Paskutinis jo numeris (28-31), kuris apima laikotarpį nuo 1972 iki 1974 metų, išėjo šiais metais.

Kaip informuojama apie Lietuvą?

Informacijos apie įvykius Lietuvoje yra paimitos iš pačių rusų disidentų šaltinių ir L.K.B. Kronikų. Paskutiniame anglų leidinyje yra rašoma apie tautinį ir religinį persekiojimą mūsų tėvynėje ir taip pat apie lietuvius, kurie buvo tardomi ar nuteisti. Peržiūrėjus pavardžių rodyklę, galima suskaičiuoti nukentėjusių lietuvių per pastaruosius dvejus metus ne mažiau kaip šimtas. Tad vien tik Lietuvoje per dvejus metus sovietinė valdžia nusižengė ne mažiau kaip 100 kartų, sulaužydama JTO priimtą Pasaulinę Žmogaus Teisių Deklaraciją.

"A Chronicle of Current Events" rašo, kad 1973 m. trys studentai buvo pašalinti iš Vilniaus universiteto už tai, kad padėjo gėlių vainiką prie D.L.K. Vytauto paminklo Perlojoje. Liet. komunistų partijos Centro komiteto nuomone, padėjimas gėlių prie "feodalų valdovo ir grobiko" paminklo yra nusiderinamas su sovietų žmogaus patriotizmo principais.

Tais pat metais keli jaunuoliai buvo tardomi Šiauliuose ryšium su kryžiaus pastatymu ant "Kryžių kalnelio" Meškučiuose. Vienas iš tų jaunuolių buvo pašalintas iš muzikos mokyklos.

1973 m. gruodžio mėn. prokuratūra užvedė bylą prieš 3 lietuvius, kurie platinę "reakcionierių" literatūrą ir t.t.

Kiek yra nukentėjusių lietuvių?

Anglų spauda rašė, kad Sov. Sąjungoje šiuo metu yra 10 tūkstančių politinių kalinių. Tiksliai negalima jų suskaičiuoti, tačiau atrodo, kad vien tik lietuvių yra daugiau. Tūkstančiams dar neįsteigta Sibiro, o kiek jų kalėjimuose bei darbo stovyklose? Apie kai kuriuos pasakojo Simas Kudirka ir kiti išlaisvinę iš sovietų pragarų. Reikėtų juos registruoti ir jų pavardes pranešti Amnestijos Internationalui: 53, Theobald's Road, London, WC1. Gr. Britain.

D. B.

G. LUKAUSKAITES

70 METŲ SUKAKTIS

Galina Lukauskaitė - Poškieinė kaip rašytoja pasireiškė ketvirtame šio amžiaus dešimtmetyje. 1933 m. buvo išleistas jos eilėraščių rinkinys Brangiausias pėdas, o 1938 m. — Eilėraščių kraitis.

Minėdamas poetės 70 metų sukaktį, draugo kultūrinio priedo apžvalgininkas (b.-r.-) apie jos kūrybą taip kalba:

"Jos poezija atkreipė skaitytojų dėmesį ne tiek socialinio maištingumo tendencijomis (kurių būta ir kurias labiau pabrėžė krivioji kritika), kiek savo intymumu ir nuoširdumu, būties liudėsiu gyvenimais, lyrišku ilgesiu, bohemiskais motyvais".

G. Lukauskaitė yra žinoma lietuvių visuomenės veikėja adv. St. Lukausko dukterė, jaunesnioji Sofijos Jasaitienės (dr. Domo Jasaičio žmonos) sesuo.

Asmeninis G. Lukauskaitės gyvenimas buvo sunkus ir tragiškas. Antrojo pasaulinio karo metu žuvo jos sūnūs Erdvilis ir Vytenis. Sovietų Sąjungai anekavus Lietuvą, 1946 m. pati G. Lukauskaitė, komunistų "teisingumo" įtarta Lietuvos pagrindinio veikla, buvo nuteista 18 metų kalėti Sibiro tremtyje. Šalinui mirus, 1955 m. ji buvo paleista ir grįžo į savo gimtuosius Šiaulius. Aišku, nuo 1946 m. jos vardas iš lietuvių literatūrinio gyvenimo yra visiškai pranykęs.

G. Lukauskaitė buvo baigusi biologijos mokslus, kurį laiką nepriklausomai Lietuvoje dirbo kaip gimnazijų mokytoja, buvo veikli liberalinių nusiteikimų moteris, jautri vargstančiam ir kenčiančiam žmogui.

Mielajai sukaityvininkei, okupantų nutildytai lietuvių poetei, mes jungiame nuoširdžius sveikinimus ir stiprios sveikatos bei didžios vilties linkėjimus.

J. JURASAS LONDONE

Prieš kurį laiką Londone svečiavosi iš Lietuvos pasitraukęs Kauno dramos teatro vyr. režisierius Jonas Jurasas. Apie tą jo viešnagę tarp kitko taip rašo Europos Lietuvis Nr.45:

"Prieš palikdamas Londoną, inž. R. Baublio lydimas, jis apsilankė Lietuvių Namuose, susipažino su jų tarnautojais, apžiūrėjo paustuvę ir kitas patalpas.

Paklaustas, kas jį labiausiai Londone dominęs, neabejojdamas atsakė:

— Teatras.

Per tris savaites aplankęs daugiau kaip 20 dramų, operos ar baleto spektaklių. Taigi kai kuriomis dienomis pabuvota net dviejuose spektakliuose.

— O kaip Stratford-on-Avon? Ar nepanūdote apilankyti Anglijos dramaturgijos tėvo gimtinės ir jo garbės teatro?

Žinoma, kad būta ir ten. Per dvi dienas pavykė apilankyti tris spektaklius ir apžiūrėti miestą.

D. B.

Buvo įdomu sužinoti, kaip Jona Jurašą priėmė Londono teatro ir televizijos sluoksniai, kurie apie jo atvykimą jau iš anksto žinojo.

— Labai palankiai ir nuoširdžiai. Buvo sudaryta net tik proga patekti į visus pavidaujamus spektaklius, bet daugelis vadovaujančių asmenų buvo pasikvietę na ikalbėti ir pasivaisinti.

Gautas labai gundantis pasiūlymas pasirinkti kurį nors Rytų Europos dramaturgo veikalą ir, išvertus į anglų kalbą, pastatyti viename iš didžiųjų Londono teatrų. Bet tai, žinoma, tolimesnės ateities dalykas.

PO CHICAGOS DANGUM

Žiemos metu Chicago yra apkrauta įvairių parengimų. Lapkričio 29 d. Marijos mokykloje Hamiltono mergaičių choras Aidas sutraukė pilną salę publikos. Tą patį vakarą Jaunimo Centre įvyko Lietuvių Televizijos metinis parengimas, kuris taip pat labai gerai pasisekė. Lapkričio 30 d. įvyko L.K. Šalpos suvažiavimas Marijos aukšt. mokykloje. Čia buvo pristatytas Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos II tomas. Ta proga ir prel. J. Bakūnas nusiskundė, kad Vatikanas neužtaria kenčiančios katalikų Bažnyčios ir jos narių rusų okupuotose šalyse.

Jaunimo Centre ir Jėzuitų koplyčioje įvyko ir prof. J. Brazaitis minėjimas, sutraukęs daug žmonių. Čia dalyvavo vysk. V. Brizgys, konsult. J. Daužvardienė ir eilė kitų įžymių tautiečių, kurie pagerbė nusipelnusį 1941 metų sukiliminės vyriausybės pirmininką. Tą vakarą Lietuvių Televizijoje kun. Kezys parodė ir apie J. Brazaitį susuktą filmą.

Gruodžio 6 dieną Sibiro tremtinei Elenai Juciūtei buvo iškilmingai įteikta Kipro Bielinio palikimo \$3,000 premija už jos atsiminimų knygą "Pėdos mirties zonoje". Žmonių buvo pilnutėlė Jaunimo Centro salė, o knygos net pritrūko. E. Juciūtė nuoširdžiai dėkojo, šia proga pajutusi savo tautiečių tikrai šiltą sutikimą.

Nelaimės ir mirtys taip pat Chicagoje lanko: beveik kiekvieną dieną. Gruodžio 22 d. veiklus Altos sektorius kun. Stėys buvo ištiktas sunkaus širdies priepuolio ir dabar gydomas Christ ligoninėje. Tą pačią dieną užsimusė Waukegano vik. kun. Ramanauskas, važiuodamas automobiliu gavęs širdies priepuolį, o jo drauge važiuavusi motina buvo sunkiai sužeista. Automobilio buvo užmušta A. Marinkienė, kai ji stovėjo Ashland ir Irving gatvių sankryžoje. Užmušėjas pabėgo. Sunkiai serga mūsų žinomas laikrodininkas Ant. Tveras, gen. Musteikis, pulk. Tumas ir kt. Prieš Kalėdas palaidota žurn. J. Kapacinskio motina, sulaukusi 96 metų, gyvenusi Rockforde.

Visiems nelaimių paliesiems reikiu gilią užuojautą.

Lietuvių Televizija jau baigia 10-sius savo gyvavimo metų. Dabar kiekvieną sekmadienį turime įdomias

programas. Televizijos vadovui šitai kas antrą sekmadienį talkininkauja kun. Kezys. Kalėdinėje programoje Elena Blandytė skaitė Nelės Mazalaitės kalėdinę legendą.

L. Televizijoje dalyvavo ir Vida Vaitkutė.

Lietuvių Radijo Forume gruodžio 28 d. buvo įdomus pasikalbėjimas su M. A. Rudžiais, kurie aplankė Turijoje Brazinskus. Brazinskai stūnus gerai išmoko turkiskai ir angliskai. Abu Brazinskai tarė daug nuoširdžių padėkos žodžių jų neužmiršusiems tautiečiams.

Kalifornijoje gyvuojanti organizacija American Society of Distinguished Citizens pranešė, kad į savo narių tarpą ji priėmė chigagietį J. Kapacinską.

Balys Svalia

HARTFORD, CONN.

Gražus pobūvis

Nedidelėje Rocky Hill vietovėlėje, netoli Hartfordo, Jurgita Kovenė - Jasaitytė buvo išrinkta "Women of the year". Ji laimėjo tą vardą, paskelbdama mintį — laisvė vyrams!

Ta proga Kovų namuose suruošame jaukiame Naujųjų Metų sutikime dalyvavo svečiai ne tik iš artimųjų vietovių, bet taip pat iš Bostono, Providence, Springfieldo, Wrentham ir kitur.

K. Nenortas

LONDONAS

Dr. St. Kuzminsko 75 metų sukaktis

Dr. Stasiui Kuzminskui, ekonomistui ir visuomenininkui, kuris dabar gyvena Anglijoje, sausio 21 d. sueina 75 metai amžiaus.

Jis buvo gimęs Šaukote, prie Šiaulių, studijavo Berlyne ir vėliau dirbo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje. D. Britanijoje ilgą laiką buvo DBLS Tarybos pirmininkas, o dabar bendradarbiauja Europos Lietuvoje.

Kalėjo su kun. J. Zdebakiu

Londone apsigyveno vienas rusų disidentas, kuris iki 1972 metų kalėjo kartu su kun. J. Zdebakiu ir kitais lietuviams priverčiamojai darbo stovykloje. Apie kun. J. Zdebakį, kuriam dabar neįleidžiama grįžti į Vilkauskio vyskupiją, jis papasakojo gražių dalykų kun. J. Zdebakis esąs apie 45 m. amžiaus, labai inteligentiškas ir išmintingas vyras. Stovykloje jis buvo kitų kalinių labai mylimas.

AUSTRALIJA

Nauja choro vadovė

Sydney lietuvių choras Daina praneša, kad, choro dirigentui B. Kiveriui pasitraukus, Dainos choro įpareigojimams atlikti ir jam vadovauti pakviesta Zita Belkutė.

B. Kiveris chorui vadovavo šešerius metus.

AR TURITE "VARPĄ"?

Jei neturite paskutinio Varpo žurnalo, kuriame rašo net 12 įžymių autorių, įsigykite. Jo kaina tik \$3.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Ar tu žinai, Maiki, kad aš šiemet kožną dieną mel-džiausiai?

— Aš visai nesistebiu, nes tu visada esi buvęs pamal-dus.

— Bet, Maiki, anksčiau savo poteriūos aš visą laiką sutvėrtoją prašiau sveika-tos ir kitokių lockų tikrai sau vienam, o dabar savęs visai nekėrinu.

— Tai kas tave taip labai paveikė, tėve?

— Nūgi, ar tu nežinai, ko-klia didelė nesėkmė prispaudė Keleivio rėdytoją net iš pat Naujų metų vakaro?

— Tiesa, tėve. Tą dieną buvo labai sunkalavusi Ke-leivio redaktorius širdis. Bet dabar, atrodo, patsai di-džiausias pavojus jau yra praėjęs, ir jam leista atsi-ėti lovoje ir pasikalbėti su jį aplankančiais.

— Ar tu tikrai manai, kad jis ta pavietrę jau tikrai nugalejo?

— Jį ta klausimą atsakyti galėtų tik jį gydantis ir juo nuosirdžiai besirūpinantis daktaras Stasys Jasaitis. Nors jau ir galime džiaug-ti, kad didžiausias pavojus yra praėjęs.

— Nu, tai man linksmiau-sia navyna... Tu pats matai...

— Tai kodėl tu pradėjai verkti? Juk turėtum tikrai džiaugtis.

— Taigi, ar tu nematai, kad aš veikiu džiaugsmo a-šaromis? Negaliu susilai-kyti, Maiki... O gal mano poteriai jam pamačino? Be to, tu tik pamislink... Aš esu už Keleivio rėdytoją daug vyresnis, tai, rodos, giltinė turėtų mane nukirsti, o ji renkasi vis jaunesnius... Tu tik pamislink, kiek jį per šį trumpą laiką nušienavo geriausiu lietuviškų moks-linčių ir kitu mūsų geriausių asabų. Negi komunistai bū-tu ir giltinę papirkę, kad ji dalgiu šmigotų jų naudai?

— Šitaip, tėve, mano Lie-tuvos okupantai. Jie ir sako, kad, senajai kartai žmirus, niekas iševijoje apie Lietu-vos laisvę ir nepriklausomy-bę daugiau nekaltbės ir jie galės Lietuvoje šeimini-

TARYBINIS HUMORAS

Kaip pirkti kojines

Prieš pirkdami kojines įsi-tikinkite, ar turite pakanka-mai pinigų. Kojines reikia pirkti tokio pat ilgumo, ko-kio ilgumo jūsų koja. Norint užsimauti kojine, pirmiau-sia reikia nusimauti batą. Jei reikia nusimauti kojine, taip pat pirma nusimauna-me batą. Bet tikrai tą, nuo kurios kojos bus numauna-ma kojine.

Bitininkystė ir jos didžiulė nauda

ANTANAS JONAITIS

Bičių nuodų fizinės ir cheminės savybės.

Norint teisingai suprasti, kaip bičių nuodai veikia žmo-gaus organizmą, visų pirma reikia žinoti bičių nuodų su-dėtį, jų fizines, chemines ir biologines savybes.

Bičių nuodai — bespalvis, permatomas, kartaus skonio, koloidinis skystis, aromatinio, primenančio bičių medaus, kvapą. Tai labai patvari me-džiaga — šaltis ar užšaldy-mas, taip pat ir aukšta tem-peratūra nepanaikina jų sa-vybių. Bičių nuodai turi daug kai kurių metalų, cheminių ir organinių medžiagų.

Bičių nuodų biologinis veikimas.

Bičių nuodus išvirkštus i-odą arba įgilus bitei, pasireiš-kia deginantis skausmas, pa-raudimas ir odos patinimas. Kartais odos uždegimas iš-plinta plačiai ir sukelia vieti-nį arba bendrą odos niežėjimą. Bendrinė toksinė reak-cija į bičių nuodus gali įvyk-ti, įgilus 300-500 ir didesniau bičių skaičiui. Tačiau, kartais toksinius reiškinius galima pastebėti ir nuo pavienių bi-čių įgilimų. Ši reakcija po bi-čių įgilimo pasireiškia galvos skausmais, galvos svaigimu ir kūno temperatūros pakili-mu. Retesniais atvejais pasi-reiškia vėmimas, viduriavi-mas, odos išbėrimai. Vie-niems asmenims ir nuo pa-vienių bičių įgilimų pasireiš-kia apsinuodijimo reiškiniai, o kitiems ir nuo didesnio skai-čiaus įgilimų nieko neįvyksta. Tai reiškia, kad yra nevienio-das žmogaus organizmo jau-trumas bičių nuodams. Jaut-resnės bičių nuodams yra mo-terys, vaikai ir pagyvenę as-menys. Labai retai, bet vis-dėlio literatūroje yra aprašy-ti pavieniai mirties atvejai, įgilus tik 1-2 bitėms. Tokiems nelaimingiems atsitikimams gali turėti reikšmės ne tik ypatingai padidintas jautru-mas bičių nuodams, bet ir įgilimo vieta. Labiausiai pa-vojingos įgilimo vietos yra kaklas, ypač jo šoninės ir priekinės sritys, taip pat vir-sutinė akies voko sritis. Todėl šias kūno dalis ir aplamai-voje reikia labiausiai saugo-ti, kad būtų neįgilti. Yra įro-dyta, kad bitininkams, ilgai tu ir nenulūžtu, kaip žemai-čių ažuolas. Valio ir jo dak-tarui, kuris neleido iš kūno pabėgti žemaitiškai dušiai!

Nenusimink, tėve, ne visi tokie. Yra ir labai išsi-lavinusių savo žemaitiškų vai-kių, kurie ir geografijoje, ir istorijoje, ir politikoje kama-no net daugiau, negu jų se-neliai.

— Ačiū, Maiki, kad tu su-raminai mano dūši. Bet aš noriu tavęs paklausti, ar tik neartėja Keleivio redaktori-iaus birdėju?

— Jo gimimo diena yra sausio 15 dieną.

— Vot, Maiki, tai ar ne-reikėtų mudviem jau dabar užgiedoti "Hepy Birdė-juos"?

— Tėve, jeigu nemoki dainuoti lietuviškai, tai ge-riau tylėk!

— Tu, Maiki, nekritikuok nei mano balso, nei mano giesmės! Svarbu mano gera intencija. O jei nori, tai — valio Keleivio redaktoriui, idant anas niekad nesulink-tu ir nenulūžtu, kaip žemai-čių ažuolas. Valio ir jo dak-tarui, kuris neleido iš kūno pabėgti žemaitiškai dušiai!

Bičių nuodų gydomosios savybės.

Yra žinoma, kad bičių nuo-dai gydomai veikia žmogaus organizmo organus ir siste-mas. Jie išplečia smulkiąsias arterijas ir kapiliarus, padidindami kraujo pritekėjimą į nesveiką organą. Jie, veik-dami per nervų sistemą, ma-žina skausmus. Bičių nuodai

palankiai veikia kraują gami-nančių organų sistemą: nuo jų padidėja hemoglobino kie-kis, padidėja leukocitų (bal-tųjų kraujo kūnelių) skaičius, sumažėja eritrocitų nusėdi-mo greitis, mažėja kraujo klampumas ir kresėjimas. Bičių nuodai gydomai veikia širdies raumenį, sumažina pa-didėjusį kraujo spaudimą ir cholesterino kiekį kraujyje. Nuo bičių nuodų padidėja šla-pimo ir azoto turinčių me-džiagų išskyrimas. Bičių nuo-dai pagerina bendrą ligonio būklę: padidėja organizmo tonusas ir darbingumas, pa-gerėja apetitas, sunormalėja medžiagų apykaita, padidėja kūno svoris, ligonis geriau miega.

Bičių nuodus, kaip gydo-mąją priemonę, galima nau-doti tiesiogiai — leidžiant bitėms įgilti skaudamas kūno sritis, dažniausiai sąnarius, ar ba panudojant bičių nuodų preparatus, t.y. vaistus, kurių pagrindinė, svarbiausia sude-damoji dalis yra bičių nuodai. 1917 m. Vokietijoje buvo iš-leistas preparatas apikoza-nas, po to ir kitose šalyse grei-tai buvo pagaminta daug naujų preparatų, kaip imeti-nas, apikuras, apivenas, for-pinas, apizartronas ir daug kitų.

Bičių nuodų preparatais ga-lima gydyti sergančius įvai-riomis ligomis: tiek sergan-čius įvairiomis sąnarių ir rau-menų ligomis, tiek ir sergan-čius bronchine astma, kai ku-riomis hipertones ligos for-momis. Tačiau reikia žinoti, kad yra daugelis ligų, kuriomis sergant, bičių nuodai gali ne tik neduoti efekto, bet dar labiau pakenkti žmogaus or-ganizmui, todėl bičių nuodus galima naudoti, tik gydyto-jui nurodant ir jam kontro-liuojant.

VISIEMS TIEMS, KURIE NAUDOJASI MEDICARE

JAV Socialinio draudimo įstaiga pakartotinai įspėja pensininkus ir visus kitus, kurie naudoja Medicare, kad visi pareiškimai dėl gy-dymo išlaidų turi būti teisin-gai paruošiami. Pareiškima siunčiant, visada reikia pri-dėti gydymo išlaidų ir dak-tarų išrašytus kvitus; pa-reiškime visada turi būti įra-šyta daktarų vardai ir pa-vardės, jų adresai; taip pat reikia įrašyti laboratorijų, klinikų, ligoninių ir ir ambu-lansų pilni adresai; reikia nepamirėti atsakyti į visus anketų klausimus.

Jei nesugebama pareiški-mu užpildyti ar atsiųsti daktarų kreipimą, reikia kreiptis į artimiausią socia-linio draudimo įstaigą, ku-ri padės į reikalus sutvarkyti. Gydymo pareiškimams paduoti ir išlaidoms atgauti yra du keliai: tai galima pa-daryti asmeniškai arba per daktaro raštinę.

Kiekvienas, kuris pajėgia matyti grožį, niekada nepa-sensta. Franz Kafka

Britanijos viltis — nafta

Britanijai ir čia trumpa ir ten trūksta, ir ji vis ieško išieities iš sunkios padėties, kad neužkluptų galutinis bank-rotas. Ji nori atgaivinti savo merdincią pramonę ir per-tvarkyti ją taip, kad jos gaminiai nebūtų tokie brangūs ir galėtų varžytis kitų kraštų rinkose. Bet tai pramonei reikia kapitalo įrengimams sumoderninti, tačiau niekas jo nenori kišti, nes pelnai labai apkarpmi. Toje pramo-nėje aiškiai per daug darbininkų, būtų galima išsiversti ir darbus atlikti su žymiai mažesniu jų kiekiu, bet profe-sinės sąjungos nepalankios, kad tie nereikalingieji būtų atleidinėjami. Tačiau reikės ką nors daryti ir dėl kapitalo. Ir dėl per didelės rankų skaičiaus pramonėje. O tuo tarpu vis brenama gilyn į skolas. Nuo 1971 m. iki šiol Britanija yra prasiškoliusi užsieniams apie 5 su puse milijardų svarų (šiuo metu svaras yra šiek tiek daugiau kaip 2 dol.).

Kadangi turtingi arabų šieklai šiuo metu nustojo Bri-tanijos bankuose krauti savo už naftą gautuosius milijonus ir milijardus, tai Britanijos vyriausybė nutarė paprašyti tarptautinį banką dar paskolinti nuo bėgamųjų bėdų gin-tis artį milijardo svarų.

Didžiausia bėda, kuri skandina kraštą ekolose, yra ta nepaprastai pabrangusi nafta, ypač kad labai didelius jos kiekius Britanija sunaudoja. Dėl to, kai paaiškėjo, kad šiaurės jūroje yra naftos, britų akys iš anksto prašviesėjo. Kad tik greičiau ji pradėtų tekėti vamzdžiais! Kai kam at-rodė, kad ta sava nafta išspręs visus ekonominius krašto sunkumus. Dabar jau atvėstama ir pradama sakyti, kad nafta tik palengvins padėtį.

Nafta jau iš tiesų pradėjo tekėti. Neperseniai tanklai-viu buvo pradėta į valyklą gabenti tai, kas pritekėjo iš pir-mojo gręžinio. Iš jo teka tiek mažai, kad pirmasis su nafta į uostą atplaukęs tanklaivis buvo sutiktas be entuziazmo — tik ministeris nuvažiojo ir pasakė kuklią prakalbėlę. Dabar su visomis ceremonijomis oficialiai karalienė pa-spaudė mygtuką, kad pradėtų nafta tekėti iš kito, daug gausnio šaltinio. Iš jo vamzdžiais nafta teka tiesiog į va-lyklą, kuri yra už 237 mylių (107 mylių ilgumo vamzdis nutiestas po vandeniu ir 130 mylių sausuma). Abu tie pir-mieji gręžiniai kol kas duos tik 45.000 statinių per dieną.

Bet gręžinių daugėja — nauji pradės veikti maždaug po vieną kas mėnuo, ir kitais metais tikimasi prisunkti jau po 175.000 statinių per dieną, o 1978 m. — po 400.000. Skaičiuojama, kad tais 1978 m. britai jau turės 20 pro-centų to kiekio, kuris kraštui reikalingas. Šio dešimtmečio pabaigoje tikimas jau išsunkti tiek, kiek Britanijai reika-linga savo reikalamas. Tačiau ir dabar jau džiaugiamasi tuo kiekiu, kuris kasdien pribėga. Sako, kad kol karalienė atvažiojo paspausti mygtuko, vamzdžiui nutekėjusi nafta sutaupė britams daugiau kaip už milijoną svarų importo išlaidų, 1976 m. numatoma sutaupyti 650 mil., o 1978 m. — 1 bilijoną 600 mil. svarų.

Sutaupoma ir kitais būdais. Vien šiais metais britų pramonė pagamino naftos gręžimui reikalingų įrengimų ir platformų už 700 mil. svarų. Būtų buvę galima dar dau-giau tokių dalykų vietoje pagaminti, bet vietinė pramo-nė nesukubo laiku padaryti visko, kas reikia, ir teko ne-maža brangių įrenginių užsakyti užsieniuose.

Jau paskaičiuojama ir tai, kiek valstybė mokesčiais už šiaurės jūros naftą gaus po dešimtmečio. Sako, kad apie 2 bilijonus 700 mil. svarų kasmet. Bet dar tie geri laikai toli. Pirmiausia bendrovės turės atsimti tai, ką jos yra išleidusios. Vien tik viena British Petroleum bendro-vė esanti išleidusi 745 mil. svarų prie to vieno gręžinio, kuris jau leidžia vamzdžiais naftą, o nėra paėmusi dar nė vieno peno. Visi gręžiniai ir įrengimai iki 1983 metų žada kainuoti apie 18 milijardų svarų, bet iki tol gautoji nafta busianti vertė apie 200 bilijonų svarų.

ITALAI APIE LIETUVĄ

Italų savaitraštis L'Aquila patalpino ilgoką straips-nį "Katalikų Bažnyčia Lie-tuvoje" — protestas prieš komunizmo įvedimo būdą. Tenai trumpai aužvelgia-ma Lietuvos istorija, sukli-mai ir padalinimai, nepri-klauomybės atstatymas ir 1940 metų sovietinė invazi-ja.

Sustojęs kiek ilgiau prie Katalikų Bažnyčios Lietu-voje persekiojimo, autorius pasakoja apie lietuvių 1972 m. memorandumą Brežne-vui ir J.T. gen. sekretoriui Wakhheimui su 17,064 pa-rašais, apie kitus memoran-dumus ir bylas. Straipsnio autorius yra Domenico de Napoli.

DIDELĖ "VERTYBĖ"

Hitlerio automobilio pa-gaukuoto numerio lentelė su išspau-tu užrašu "Reichs-kanzler Deutschland" New Yorke parduota už \$3,500.

LABAI IDOMOS ATSIMINIMAI

TRYŠ IR VIENA, Janinos Narūnės atsiminimai apie rašytojus Gai-rių Petkevi-čiūtę, Balį Sruogą, Jurgį Savickį ir Juozą Švaistą, 171 psl., kaina \$3.00.

Atsitiktinio kareivio už-rašai, Jono Januško atsimi-nimai iš Antrojo pasaulinio karo laikų Europoje, 127 psl., kaina \$2.00.

Melagingas Mikasas, Iga-las, parašė Jurgis Jasaitis, 69 psl., kaina \$1.50.

Išsivio dalia, Juozo Kapa-činsko 1950-1973 m. atsimi-nimai, 295 psl., gausiai iliustruota, kieti viršeliai, kaina \$7.00.

SIAMURUJŲ TAKELJŲ, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI IR MIN-TV3, dr. Kazio Griniaus, 11 tomas, 336 psl. kaina \$6.

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDZIŲ, Petronė-lės Liudžiuvienės, 88 psl., kaina \$1.00.

KĄ LAUMES LEME, Tai rašytojus Petronėlę Oriantaitę parašyti atsimi-nimai apie žymiąją poetę So-lomėją Nėrį, tiek daug kal-bų sukelusią ir šiame žemy-ne, 254 psl., kaina \$3.

ISIGYKITE KNYGĄ, KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Farmos teisninkas Prans Šulas Testamentai su legalitko-mis formomis bei afidavi-tais jau gaunami. Tai nauja pagerinta laida. Kaina \$3.50.

Knygoje aptariamas testa-mentų reikalingumas ir jų galia. Gaunama pas autorių: 4436 So. Washen Ave., Chica-go, Ill., 60632.

Kol mes nepanaudojame teroro ir suaudymų vietoje be teismo, tol mes nieko nepasieksime. Geriau stul-kinti šimtą nekaltų, negu paleisti vieną kaltą.

(Taip Leninas kalbėjo Čekai 1918 m. sausio 14 d.)

1976 METŲ PAVASARIO EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Bostono, Montrealio ir New Yorko

Išvyksta BALANDŽIO 15 d. — grįžta BALANDŽIO 23 d.

Kaina \$645.00

GEGUŽES 20 d. — grįžta GEGUŽES 28 d.

Kaina \$725.00

Prie šių grupių galima jungtis ir iš kitų miestų su papildo-mu mokesčiu.

VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — NESIVELUOKITE!

Vasaros ekskursijos į LIETUVĄ prasideda GEGUŽES 20. Registracijos priimamos dabar.

Kreipkitės į:

TRANSATLANTIC TRAVEL SERVICE

South Boston, Mass. 02127

393 West Broadway, P.O. Box 116

Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomoniū

Air fares subject to changes and government approval

Vietinės žinios

Baigiamė Keleivio sukaktuvinius metus

Greitai pralėkė 1975 metai — Keleivio 70-mečio sukaktuviniai metai! Vasario 9 d. savaitraštis jau bus sulaukęs 71-rių metų amžiaus.

Bo tono lietuvių visuomenė Keleivio 70 metų sukaktį gražiai paminėjo. Buvo sudarytas Komitetas sukakties rengti, kurį sudarė keliolikos organizacijų atstovai. Komitetas dūbo darniai ir vieningai. Sukakties pagrindiniai tikslai — „pajudinti žemę“, sudaryti fondą, kurio dėka būtų galima pakeisti ir palengvinti Keleivio spausdinimo techniką.

Baigdamas Keleivio sukaktuvinius metus, Komitetas neturi pagrindo gaudžiai aimanuoti. Atsiliepi gausios būrys savitaisios skaitytojų, rėmėjų ir draugų, sumetu šių į minėtą fondą gana stambia sumą dolerių. Supranta ma, buvo ir tokių asmenų, net reikšmingų organizacijų veikėjų ir atkūrė žmonių, kurie daug žadėjo, bet iki šio Keleiviui nė skatiko nedavė. Atseit, „pažadėsi — patiesi, neduosi — negriešysi“.

Iš daugelio aukotojų išsiskyrė senas ir ištikimas Keleivio rėmėjas Jonas Bertasius, pats vienas sudaręs stiprų fondo pagrindą. Komitetas gerbiama J. Bertasiui, o taip pat ir visiems kitiems fondo rėmėjams reikia nuosirdžiai ir giliai padėkų.

Taigi, Keleivio sukaktuviniai metai baigiasi, tačiau fondas naujoms spausdinimo mašinoms įsigyti dar negal pasidžiaugti atliekamais pinigais ir pertekliumi. Komitetas dar kartą kreipiasi į Keleivio skaitytojus, rėmėjus ir draugus, į visą lietuvių visuomenę, kviesdamas savitaisios sukaktuvinius metus baigti dosniom aukom. Mes turime vilties, kad gal jau netrukus Keleivis pradės juk lankyti žymiai gražesnio ir puošnesnio pavidalo.

Visiems tautiečiams, kurie vienokiu ar kitokiu būdu parėmė Komiteto darbą, nuosirdžiai dėkojame, visiems linkime laimingų ir sėkmingų Naujųjų 1976 Metų.

Keleiviui — jo redakcijai ir administracijai, visiems jo bendradarbiams — linkime sėkmės ir ištvermės.

Keleivi, nepadėk lazdos dar ilgą ilgą laiką!

KOMITEAS KELEIVIO 70 METŲ SUKAKTIAI RENGTI

Bostono lietuvių skautų renginiai

Bostono lietuvių skautų Baltijos ir Žalgirio tuntai 1976 m. kovo 7 d. (sekmadienį) rengia tradicinę Kaziuko mugę So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

Mugėje bus įvairių pramogų, loterija, laimės šuliniai ir mūsų skautiškojo jaunimo pasirodymai.

Bostono lietuvių visuomenė iš anksto kviečiama kovo 7 d. Kaziuko mugėje gausiai dalyvauti.

PARDUODAMI BALDAI

Už pigią kainą parduodami mažai vartoti frontinio baldai.

Teirautis telefonu po 5 valandų vakaro, o šeštadienį ir sekmadienį — per visą dieną.

Telefonas: 696-8876.

(4)

Argi sunku būtų surasti vieną naują Keleivio prenumeratorių? O juk kiekvienas naujas prenumeratorių stiprina laikraštį.

BALTIC INSURANCE AGENCY

Vedėja: Rada M. Volitas
Tel. 268-0630

597 E. Broadway, So. Boston, Mass.

- Draudžia AUTOMOBILIUS nuo visų rūšių nelaimingų atsitikimų.
- Parūpa visų rūšių draudimus nekilnojajam turtui ir nuo nelaimingų atsitikimų.
- HOMEOWNERS' POLICY gali išrūpinti bet kuriame miesto kvartale.
- Tarpininkauja norintiems parduoti ar pirkti namus.

Vasario 16 minėjimas

Bostone

Alto Bo tono skyrius, kurio pirmininkas šiemet yra n. Al. Čaplėkas, vasario 15 d. rengia Bostone mūsų ličiai svarbią tautinės identitės minėjimą.

1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Taryba paskelbė Nepriklausomybės atstatymo deklaraciją. Vasario 16 d. dviasia ir šiandien lietuvių tautoje yra gyva.

Bostone rengiamo minėjimo programa šiemet bus tokia:

Vasario 15 d. 10 val ryto skilmingos pamaldos Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Visos organizacijos pamaldose dalyvauja su savo vėliavomis.

Tą pačią dieną 2 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėje — pagrindinis Vasario 16 d. minėjimas, kur organizacijos taip pat dalyvauja su vėliavomis.

Čia šventei pritaikyta kalbų pasakys veiklus Batuno arg. pirmininkas Kęstutis Miklas iš New Yorko.

Šventės meninę programą atliks solistai St. Liepas, B. Povilavičius ir O. Ivaskienė. Vadovaujamas tautinių šokių sambūris.

Bostono ir jo plačių apylinkių lietuvių kviečiami Vasario 16 minėjime gausiai dalyvauti.

Alto delegacija aplankys Mass. valst. gubernatorių

Vasario 16 d. sukakties proga Mass. valstijos gubernatorių M. S. Dukakis sausio 21 d. priims Alto Bostono skyriaus delegaciją ir, tikimasi, pasirašys lietuvių tautos idealams prielankią deklaraciją.

Delegacijai vadovaus šiemetinis Alto Bostono sk. pirm. inž. A. Čaplėkas.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Vasario 15 d. 2 val. Lietuvos nepriklausomybės minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

Vasario 28 d. lietuvių salėje Brocktone, 666 N. Main St., LB Brocktono apylinkės Užgavėnių balius.

Kovo 7 d. skautų Baltijos ir Žalgirio tuntu rengiama Kaziuko mugė So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

Kovo 14 d. Birutės Onos Aleksaitės konservatorijos baigimo rečitalis N. Anglijos konservatorijos Rečitalių salėje.

Balandžio 24-25 dienoms skaučių Židinio rengiama dailininkų Irenos Griežės ir Vyt. K. Janyno kūrinių paroda So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos II a. salėje.

Balandžio 25 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III aukšto salėje Laisvės Varpo pavarinis koncertas.

Gegužės 2 d. 2 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėje Brocktono lietuvių šv. Kazimiero parapijos choro koncertas.

Spalio 10 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III aukšto salėje Laisvės Varpo rudens koncertas.

PIJUS IR ONA VAICAICIAI LAIMI PREMIJAS

Pijus ir Ona Vaicaiciai įvertina savo dertį

Pijus ir Ona Vaicaiciai gavęs daugiau kaip 250 vai. So. Bostone išgyveno 25 me-
sių.

Laikraštis pažymi, kad P. Vaicaiciai Pinnellas County mugėje už savo lietuviškas kankles gavęs pirmąją dovaną, o jo žmona Ona yra laimėjusi net 19 premijų už įvairius lietuviškus audinius ir kt.

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

Informuojame skaitytojus apie pasirodymus ir lietuviškus įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laišku skyrių, kuriame laukime abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno viešame svarbiausioje.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA yra dinamiška mūsų laikų laikraštis, leidžiamas naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuria kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-ne \$8.00

Adresas:

1722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenai ir išmokė jo daugiau kaip SEPTYNIŠKI MILIJONAI dolerių namams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybiškas apsaugas ir ligų gydymą, kuri yra pigi, nei SUSIVIENIJIMAS mokėtojo paima, o teikia patarnavimus savitaisiais pinigais pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip 100 000 savo paima dolerių kapitalą, tad jo apsaugos tikrai ir smagi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikiamus apsaugas nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Tarpinę apsaugą — išdėstytą išmokas, kad jaunūčiai gautų pigius aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią ŽEMŲ apsaugą: už \$1.000.00 apsaugos tik \$3.00 mokėtojo metams.

SLA — AKCIDENTALIS APDRAUDA asmeninę viešą asmeninę asmeninę reikiamus apsaugas lietuvių klubų ir draugijų namams. Už \$5.000.00 akcidentalis apsaugos mokėtojas \$2.000.00 metams.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kiekvienas lietuvis yra kviečiamas, ir šio planas patikrinti apie Susivienijimo darbus.

Gaukite apsauginius informacijas, įrašę parašysite:

Lithuanian Alliance of America

397 West 34th Street, New York, N.Y. 10001

"SAULĖS ŠERMENYS"

Tai visai neseniai išleistas Antano Gustaičio satyrinės ir humoristinės poezijos rinkinys, įdomiai ir gausiai iliustruotas dailininko Viktoro Vizgirdos. Didelio formato, drobiniai viršeliai, labai tinka Kalėdų dovanoms. Kaina \$7.90.

ISIGYKITE "ŽURNALISTIKĄ"

"Žurnalistikoje" rasite 30 žymių mūsų spaudos darbuotojų. Kaina \$6.00.

"GARSO BANGŲ" PROGRAMA

Ši radijo programa transliuojama sekmadieniais iš stoties WBUR 90.9 FM banga nuo 1:30 iki 2:00 v. popiet.

REIKALINGAS

patyres geležies lauko skirstytojas. Atlyginimas pagal patyrimą. Kreiptis.

Castle Metal Co.

164 Albany St., Boston, telef. 482-7332.

RADIJO PROGRAMA

Seniausio Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausio pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists geliių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 4-0489. Ten gaunama ir Kėleivis.

Lažau ir Taisau

Namais iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, kas pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą. JONAS STARINSKAS 220 Savia Hill Ave. Dorchester, Mass. Tel. CO 5-8854

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus. Kreiptis sena adresu: BRONIS KONTRIM 598 Broadway So. Boston, Mass. 02127 Tel. AN 8-1761

GERIAUSIA DOVANA

KIEKVIENAM KULTŪRINGAM BICIULIUI

Balys Sruoga mūsų atsiminimuose, spaudai paruošė dr. Vanda Sruogienė, 600 psl., daug iliustracijų. Knygoje rašo apie 70 asmenų. Kaina \$10.00.

Saulės šermentys, naujasis Antano Gustaičio satyrinių ir humoristinių eilėraščių rinkinys su dailininko Viktoro Vizgirdos satyrinėmis spalvotomis iliustracijomis, didelio formato, drobės viršeliai, kaina \$7.00.

Pėdos mirties zonoje Sibiro katorgininkės ir sovietinių kalėjimų kankinės Elenos Juciūtės atsiminimai. 544 psl. Kaina \$10.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00.

GANA TO JUNGŲ, Kipro Bielinio atsiminimai, 492 psl., kaina \$5.00.

DIENOJANT, Kipro Bielinio, 464 psl., kaina \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio, 592 puslapiai, kaina \$2.00.

PASKUTINIS POSĖDIS Juozo Audėno atsiminimai 227 psl., kaina \$4.00.

ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti, dokumentinė apžvalga, parašė buv. Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įžaidotas ministras Vokietijoje Kazys Škirpa, 583 psl., iliustruota įrišta, kaina \$15.00.

LIETUVOS ISTORIJA VI-jį laidą, parašė dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė 414 psl., daug paveikslų, ke li žemėlapių, tvirtai įrišta Kaina \$6.

Amerikos lietuvių istorija, redagavo dr. A. Kučas, 639 psl., kaina \$10.00.

Lietuvių išeivija Amerikoje, parašė Stasys Michelsonas, gausiai iliustruota, 500 psl., kaina \$4.00.

Steponas Kolupaila, parašė Jurgis Gimbutas ir Juozas Danyš, 464 psl., daug iliustracijų, kieti viršeliai, kaina \$12.00.

Amerikos Lietuvių Taryba, 30 metų Lietuvos laisvės kovoj (1940-1970), parašė Leonardas Simutis, daug iliustracijų, 500 psl., kaina \$10.00.

Raudonojo arklio vasara, romanas, parašė Edvardas Cinczas 312 psl., įrišta, kaina \$6.00.

Palikimas, poeto Fausto Kiršos iki šiol niekur nepaspaudinti eilėraščiai, jo užrašai įvairiais klausimais ir kt., 318 puslapių knyga, kurią spaudai paruošė Stasys Santvaras. Kaina \$6.00.

Pasakyta parašyta, Antano Smetonos kalbos ir pareiškimai 1935-1940 metais, sudarė Leonas Sabaliūnas, spaudai paruošė Vincas Rastenys. 350 psl., kaina \$10.

Dialogas su kraštu, Aki mirkinių kronikos, antrą knygą, parašė Bronys Raila, Kaina \$7.00.

Paguoda, akimirku kronikos 4. I dalis, parašė Bronys Raila, 428 psl., kaina minkštais viršeliais \$5.00, kietais — \$5.50.

Paguoda, Bronio Railos išgarsėjusių akimirku II dalis. Be kitu dalyku, čia telpa idomios studijos apie poetus Leoną Skabeiką ir Joną Aistą. Knyga 374 psl., kaina kaip ir I dalies — minkštais viršeliais \$5, kietais \$5.50.

Paguoda, Bronio Railos akimirku III dalis, 387 psl., kaina minkštais viršeliais \$6.50, kietais — \$7.25.

Chicago istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kietais kietais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

Kad Ji būtų gyva, Emilijos Čekienės straipsnių rinkinys, 216 psl., kaina \$5.00.

Vietinės žinios

Akt. Juozas Palubinskas
Kultūriniam subatvakary

Pirmasis šių metų Kultūrinis subatvakaris, rengiamas ALTS-gos namuose So. Bostone, įvyks sausio 24 d. 7:30 val. vakare. Jame programą atliks dar niekada Bostone nebuvo talentingasis buv. Lietuvos valstybinių teatrų aktorius **Juozas Palubinskas**, kuris atvyksta iš Baltimorės, Md.

Akt. J. Palubinskas yra sukūręs neužmirštamus dramų vaidmenis Kauno valst. teatre, Jaunųjų teatre, Klaipėdos teatre ir Vilniaus teatre režisieriu Andriau Zilinsko, Romualdo Juknevičiaus ir kt. pastatymuose.

Kultūrinių subatvakarių rengėjai maloniai kviečia Bostono ir apylinkės lietuvių šia reta proga susipažinti su mūsų įžymiuoju teatro meno kūrėju.

Birutė O. Aleksaitė baigia N. Anglijos konservatoriją

Gražiai pasireikusi mūsų jauna dainininkė **Birutė Ona Aleksaitė**, Jakulių rūpėsiu prieš porą metų atvykusi iš Lenkijos į Bostoną ir tuojau įtojusi į Naujosios Anglijos Muzikos konservatoriją, šiemet tą mokyklą baigia muzikos magistro laipsniu.

Jos studijų baigiamasis rečitalis įvyks N. Anglijos Muzikos konservatorijos Rečitalių salėje kovo 14 d. Bostono lietuvių vienuomenės ir jaunosios dainininkės bičiuliai ir anksto kviečiami į jos rečitalį dalyvauti.

Mūsų ligoniai

Sausio 5 d. Carney ligoninėje nuvežta buv. lituanistinės mokyklos mokytoja **A. delė Mikūnienė**. Jos bendras sveikatos stovis patikrintas dr. St. Jasaičio prie-

žiūroje. Sausio 6 d. jai padaryta vienos akies operacija. Operavo dr. Michaud. Kiek teko patirti, operacija yra sėkminga, ligonė jaučia i patenkimam. Linkime gerb. Mikūnienel' veikia grįžti į saulės šviesą. Ilgesnį laiką toje pačioje Carney ligoninėje gydomas mokytojas **Dzidas Giedraitis**.

Naujų metų išvakarėse sunkiu gripu susirgo **Stasė Gimbutičiūtė**. Kelias dienas sirgo ir Keleivio bendradarbis **Antanas Andriulionis**.

Be abejonės, žiemos ligom serga ir dar ne vienas Bostono lietuvis. Visiems linkime sveikatos ir stiprybės.

Keleivio redaktorius **Jackus Sonda**, kaip paskutiniai ženkliai rodo, po truputį taisyso i. Atrodo, kad net ir ligom nelengva žemaitį nugauti. Laukiame jo grįžtant Keleivio redakcijon, nors žinome, kad dar truks nemaža laiko, kol visiškai sustiprės ir galės grįžti į darbą.

Lankėsi prof. J. Vengris

Prof. Jonas Vengris, dirbantis Mass. universitete

Amhurst, dalyvauja mokslinių konferencijose, kuri vyksta Bostone, Statler Hilton viešbuty.

Sausio 6 d. prof. dr. J. Vengris su žmona lankėsi Keleivio redakcijoje, nusipirko lietuviškų knygų ir prašė perduoti nuosirdžius linkėjimus sergančiam Keleivio redaktoriui J. Sondai.

Šventė vedybinę sukaktį

Stasys ir Ona Venckai gruodžio 31 d. atšventė savo 25 metų vedybinę sukaktį. St. Venckus dažnai labai reikšmingai prisidėjo savo darbu ir kt. prie Bostono lituanistinės mokyklos ir kitų renginių.

Linkime S. ir O. Venckam ilgų ir laimingų metų.

VELTUI ALYVOS DEGIKLIS (BURNER)

Siūlomas naujas alyvos kuro patarnavimo planas

NAMŲ SAVININKAMS

- Vieneriems metams dalys ir darbas \$39.50 vertės
- 24 valandų patarnavimas
- Automatinis alyvos pristatymas
- Mokejimas pagal susitarimą

FORTUNA FUEL CO.

470 ADAMS ST., QUINCY

Aptarnauja didįjį Bostoną

436-1204
Boston

773-4949
So. Shore

IEŠKODAMI DOVANŲ SAVO ARTIMIESIEMS, ATSIMINKITE KELEIVĮ. JO METINE PRENUMERATA BUS GERIAUSIA DOVANA.

SOUTH BOSTON LIETUVIŲ PLEČIŲ KLUBE

L. LIETUVIŠKĄ UŽKANDINĖ

VEIKIA:

ŠEŠTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS nuo 1 iki 10 v. v.

— SKANI LIETUVIŠKA PICA

Picą užsisakyti galima ir tel. 268-1055. Tada atėjus nereikės laukti, kol iškeps.

— VOKISKAS ALUS

— JAUKIAI ĮDEKORUOTOS NAUJOS PATALPOS

— LIETUVIŠKAS MALONUS PATARNAVIMAS

— TRIJŲ GENRACIJŲ LIETUVIŠKA MUZIKA

Šeštadieniai ir sekmadieniai

NUO 12 VAL. DIENOS IKI 6 VAL. VAKARO

LIETUVIŠKI PIETOS

(Balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kt.)

Atsilaikykite ir būsite maloniai nustebinti.

S.B.L.P. DRAUGIJOS VADOVYBĖ

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

144 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas arit. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai siunčia greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje. labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Senas parvirsta ir negirtas.

Flood Square Hardware Co.

Barwickas N. J. ALBANA
423 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieros Siemonas
Stiklas Langams
Viešie reikmenys namams
Reikmenys pameriams
Visokios galios daiktai

Telefonas: AN 8-2806

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPTOMETRISTAS

Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniai neįreikiama
447 BROADWAY
South Boston, Mass

Už nosies ne tik jaučins vedžioja.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder
49 Church Street
St. Milton, Mass.

Atlieku visas patalynas, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biurių pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Sankaitė vienos iki 9 valandų vakaro.

Telefonas: 698-8676

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTAS

Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniai—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be žakos, o žmogaus — be ydos.

NAMAKSY - ZAMMITO

Insurance Agency, Inc.
95 Rosemary Street
Norwood, Ma. 02062
Tel. 762-6732

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKSTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės **Elzbiotos Kardelienės** įdainuotų dainų ir arijų plokšteles. Kaina \$6.00. Pasts nesimėliame.

Laisvės Varpas

LIETUVIŲ RADIO VALANDA

Sekmadieniai 11-12 val.

AM 1,430 KC ir WWEL

Vedėjas PETRAS VIŠCINIS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 584-7209

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į Lietuviską vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

384 W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTONE.

Telefonas: AN 8-6630

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., šventės šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpildymas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500

SAVE AT A GREATER RATE

7.90% effective rate on 4-year term deposit certificates \$1000 minimum

7.08% effective rate on 2 1/2-year term deposit certificates \$1000 minimum

6.81% effective rate on 1 1/2-year term deposit certificates \$1000 minimum

6.00% effective rate on 90-day notes

5.47% effective rate on regular account

The Federal regulations affecting these new savings certificates allow premature withdrawals on savings certificates funds provided rate of interest on amount withdrawn is reduced to the passbook rate (5 1/4% a year) and 90 days interest is forfeited.

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

BANKO SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard
Dorchester, Mass. 02122
Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. ŠEŠTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

Nuomėdai priskaitomi nuo įdėjimo dienos kas mėnuo.

Pilnas draudimas

Bankas veikia jau 109-tuosius metus. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai.

Turtas (Assets) yra virš \$274,000,000

Trans-Atlantic Trading Co

Darbo valandos kasdien: 9-5
šeštadieniai 9-2

393 West Broadway, P.O.B. 116

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomoni

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigų ir galite užsisakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasiimti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniams apgyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitvirtinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP. AND TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS IS BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitas Rusijos okupuotas kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Prekės parduodamos nušimintomis kainomis. Galima užsisakyti rublių sertifikatus, automobilius, šaldytuvus ir pan.

Naujas vedėjas. Atidaryta darbo diena nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniai nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p. Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.

389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068